

הדף היומי בבבלי: מסכת בבא קמא דף מ'
הדף היומי בהלכה: סימן קמ"א מסעיף ד' עד סעיף ח'
המוסר היומי: שמייה"ל חלק ב' פרק ט"ז מ'ולא יחשוב' עד 'וראה עוד כי'

לוח
לימוד
יומי

מבחני 'דרשו'

שיערכו השבוע פרשת בלק

מבחני קנין תורה - דף היומי מס' 48:

מסכת בבא קמא דף יג. עד דף מב:

קנין משניות מס' 48:

מסכת כלים פרק כ"ג משנה א' עד פרק כ"ד משנה ט"ו

מבחני הדף היומי בהלכה מס' 16

משנה ברורה: סימן קל"ב אמצע סעיף ב' "ואומרים קדיש" עד סימן קמ"ג סעיף ד'

מוסר: שמירת הלשון חלק ב' פרק י' עד פרק י"ז "לא תעמוד"

לחידודי שמעתתא - עיון בדבר הלכה

החידה ההלכתית לחודש תמוז

עוזבי ה' יכלו - בספר תורה ובקדיש וקדושה

כתב השו"ע (סי' קמ"ו ס"א) דאסור לצאת ולהניי ספר תורה כשהוא פתוח. וביאר המשנ"ב (שם ס"ק א') דעל זה נאמר ועוזבי ה' יכלו ומתרגמינן ודשבק אורייתא דה' ישתצון. וזה אפילו אם יש מבלעדי עשרה אחרים שמקשיבים לקריאת התורה. והנה לענין לצאת באמצע שאומרים קדיש או קדושה כתב הרמ"א לעיל (ס' נ"ה ס"ב) דעליהם נאמר ועוזבי ה' יכלו, אבל אם נשוארו מבלעדי עשרה אחרים מותר לצאת וצ"ע מה שונה דבקריאת התורה אסור לצאת גם כשיש עשרה מבלעדי, לבין קדיש וקדושה דמותר לצאת אם יש עשרה מבלעדי.

תשובות יש לשלוח לפקס 02-6540269 עד כ"ה תמוז תשע"ו
בין השולחים תשובה נכונה תערך הגרלה על סט משנ"ב מהדורת 'דרשו'

גבאי! האם ידוע לך למי אתה מְשׁוּל בעומדך ליד ספר התורה?

מנהג בני אשכנז ששלושה אנשים לפחות עומדים ליד ספר התורה בשעת הקריאה. עיקרו של המנהג כבר התקיים בימי חז"ל - כאשר לצד העולה לתורה, אשר קרא בעצמו בתורה כפי הנהוג בזמנם, עמד הגבאי כ'סְרְסור', כהקְפָלָה למעמד הר סיני, שבו ניתנה התורה על ידי סרסור, כלומר, משה רבנו ע"ה. והוסיפו ונהגו שיעמדו שם שלושה אנשים - כנגד שלושה אבות, וכן כתוספת הקְפָלָה למעמד הר סיני, דהיינו שהגבאי הוא כביכול כנגד השי"ת, ה'בעל קורא' כנגד משה רבנו, והעולה לתורה כנגד ישראל מקבלי התורה. ונהוג שהעולה לתורה עומד לפני הבימה בצד ימין, וה'בעל קורא' בצד שמאל, והגבאי משמאלו; וישנם מנהגים אחרים בדבר. [סעיף ד וס"ק טו-טז; ביאורים ומוספים דרשו, 7]

האם ניתן להעלות לתורה סבא ונכד בזה אחר זה?

אין להעלות לתורה אב ובנו, או שני אחים, בזה אחר זה, משום עין הרע; ואף אם הם עצמם אינם חוששים לעין הרע. ואם קראו לאדם לאחר בנו, אביו, או אחיו - לא יעלה, אך אם כבר עלה - יברך. ויש מחמירים אפילו בסב ובן בנו, ובמקרה הצורך יש להקל; ובסב ובן בתו ניתן להקל לכתחילה. וביום שקוראים בעליית 'מפטיר' בספר תורה אחר - כגון בשבת ראש חודש - ניתן לקרוא למפטיר לבנו, לאביו, או לאחיו, של העולה האחרון לקריאה בספר הקודם; ואף בשבת רגילה, שקוראים בה למפטיר בספר שבו קראו את פרשת השבוע - ניתן להקל בכך אם העולה למפטיר אינו בר מצוה. וכן בהגבהה וגלילה ניתן לכבד אב ובנו או שני אחים יחד. [סעיף ו וס"ק יח-כ; ביאורים ומוספים דרשו, 11-13]

הנהגת העולה לתורה מרגע היציאה ממקומו ועד שובו אליו

העולה לתורה צריך ללכת לבימה במהירות, ובדרך הקצרה ביותר, משום כבוד הציבור - שלא ימתינו זמן רב, ומשום כבוד התורה - להראות שהיא חביבה עליו ונחפז לקרוא בה; אך לא ירוץ - מפני כבוד בית הכנסת וכבוד הציבור. ואם הדרך המובילה אל צדה הימני של הבימה אינה ארוכה יותר מהדרך המובילה אל צדה השמאלי - ילך בדרך המובילה אל צדה הימני. ולאחר שעלה לתורה, ימתין על הבימה עד שהעולה אחריו יחל לברך, ויש נוהגים להמתין עד שהעולה אחריו יסיים את הברכה שלאחר העלייה. וירד מהבימה בצדה השני; וילך למקומו בנחת ולא בחופזה, כדי שלא יראה כאילו השהייה על הבימה היתה עליו למעמסה. [סעיף ז וס"ק כב, כה רכו; ביאורים ומוספים דרשו, 18]

אתמול למדנו

- העולה לתורה, ה'בעל קורא', והגבאי העומד לצדם, צריכים לעמוד בשעת הקריאה; ואף באופן שאם ינטל המְשָׁען לא יפול. ואדם שהעמידה קשה עליו ללא השענות, כגון זקן או חולה, רשאי להשען; אך כל עוד הדבר אפשרי, ישען רק במידה שאם ינטל המְשָׁען לא יפול. וכן יקפיד שלא להשען על הפרוכת שעל גבי הבימה, הנחשבת ל'תשמיש קדושה' מפני שמניחים עליה את ספר התורה.
- בעבר היה העולה לתורה קורא בעצמו בתורה, אלא אם כן לא ידע לקרוא בעצמו, שאז קרא ה'בעל קורא' במקומו; וקדמונינו תיקנו שה'בעל קורא' יקרא את כל הקריאה.

מחר נלמד

- על איזו טעות בקריאת התורה צריך הבעל קורא לחזור ולקרוא?
- מהו הסיפור היחיד שמובא בשולחן ערוך?
- מדוע קוראים את השם 'יששכר' - 'ישכר'?